

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru completarea Legii
nr.286/2009 privind Codul penal**

Analizând propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B644 din 07.12.2015,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect completarea art.77 din Legea nr.286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul prevederii drept circumstanță agravantă a situației în care prin săvârșirea unei infracțiuni de serviciu, persoana care exercită o funcție publică a încălcat jurământul depus la ocuparea respectivei funcții publice.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Semnalăm că o propunere legislativă cu obiect similar, avizată negativ de Consiliul Legislativ cu avizul nr.1027 din 19.09.2014, a fost respinsă de Senat și se află în prezent în procedură legislativă la Camera Deputaților.

3. Precizăm că noțiunea de „circumstanțe agravante” are în vedere, în înțelesul noului Cod penal, ca și în înțelesul Codului penal anterior, „diferite stări, situații, întâmplări, calități sau alte date ale realității, care stau în afara conținutului infracțiunii, dar care, având legătură fie cu fapta săvârșită, fie cu persoana infractorului, sporesc ... gradul de pericol social al faptei ori pericolozitatea infractorului, putând determina, datorită acestei influențe, ... o agravare a pedepsei concrete”.¹

Așa cum s-a subliniat în doctrină, principala caracteristică a **circumstanțelor agravante** (ca și cea a circumstanțelor atenuante, de altfel), este **caracterul lor accidental**, „în sensul că nu însoțesc neapărat un act infracțional și nu sunt legate de persoana oricărui infractor”.² Prin urmare, pentru a putea fi stabilită drept circumstanță agravantă, o anumită situație trebuie să îndeplinească, în mod obligatoriu, această condiție.

Având în vedere aceste aspecte, situația la care se referă art.77 lit.i), astfel cum este propusă prin proiect nu poate fi prevăzută drept circumstanță agravantă, întrucât încălcarea jurământului depus la ocuparea unei funcții publice este un efect al săvârșirii **oricărui infracțiuni de serviciu de către oricare dintre persoanele care au depus jurământul**.

Astfel, din analiza conținutului jurământului pe care trebuie să îl depună o persoană pentru a ocupa o anumită funcție sau demnitate publică³, rezultă că în toate cazurile „respectarea legii” și „aplicarea corectă a legii” sunt întotdeauna asumate prin depunerea jurământului. Or, săvârșirea unei infracțiuni de serviciu reprezintă prin ea însăși o încălcare a legii penale, reprezentând astfel o încălcare a jurământului depus. Prin urmare, circumstanța agravantă ar urma să fie incidentă ori de câte ori se săvârșește o infracțiune de serviciu de către persoanele care ocupă o funcție sau demnitate publică, lipsindu-i astfel **caracterul accidental**.

¹ Costică Bulai, *Manual de drept penal, Partea Generală*, ed.All, București, 1997, p.364.

² *idem*.

³ A se vedea, astfel, textul jurământului depus de Președintele României (art.82 alin.(2) din Constituție), de deputați și senatori (Legea nr.96/2006), de Avocatul Poporului (Legea nr.35/1997), de membrii Curții de Conturi (Legea nr.94/1992), de președintele consiliului județean, de consilierii locali și de primar (Legea nr.215/2001), precum și de funcționarii publici (Legea nr.188/1999).

Pentru aceste motive, situația avută în vedere prin proiect nu poate fi calificată drept circumstanță agravantă. Precizăm însă că, în sistemul sancționator consacrat de Codul penal, răspunderea penală a persoanelor care au depus un jurământ pentru ocuparea unei funcții sau demnități publice este oricum agravată, în raport cu răspunderea celorlalte subiecte de drept. Avem în vedere că anumite fapte constituie infracțiuni numai dacă sunt săvârșite de un funcționar public în sensul legii penale, precum și faptul că, în multe situații, săvârșirea infracțiunii de către un funcționar public constituie o variantă agravată a respectivei infracțiuni.

PRĂȘINTE
dr. Dragos ILESCU

București

Nr. 1379/29.12.2015

Lege privind Codul penal

Decizia ICCJ nr. 2/2014 - M.Of. nr. 3019 din 30 apr. 2014(art. 5);Decizia ICCJ nr. 1/2014- M.Of. nr. 349/13 mai 2014(art. 6, art. 39);Decizia ICCJ nr. 4/2014 - M.Of. nr. 434/13 iun. 2014(art. 129 alin. (2) lit. b));Decizia ICCJ nr. 5/2014- M.Of. nr. 470/26 iun. 2014(art. 9);Decizia ICCJ nr. 6/2014- M.Of. nr. 471/26 iun. 2014(art. 6 alin.(1));Decizia ICCJ nr. 7/2014- M.Of. nr. 471/26 iun. 2014(art. 6);Decizia ICCJ nr. 8/2014- M.Of. nr. 473/27 iun. 2014(art. 6 alin. (1));Decizia ICCJ nr. 14/2014- M.Of. nr. 525/15 iul. 2014(art. 6 alin. (1));Decizia ICCJ nr. 14/2014- M.Of. nr. 546/23 iul. 2014(art. 6 alin. (1));Decizia I.C.C.J. nr. 20/2014 - M.Of. nr. 766/22 oct. 2014(art. 175 alin. (2) teza întâi);Decizia ICCJ nr. 21/2014- M.Of. nr. 829/13 nov. 2014(art. 5 alin. (1));Decizia ICCJ nr. 26/2014- M.Of. nr. 24/13 ian. 2015(art. 175 alin. (1) lit. c) și alin. (2));Decizia ICCJ nr. 1/2015-M.Of. nr. 105/10 feb. 2015(art. 308));Decizia ICCJ nr. 4/2015- M.Of. nr. 244/9 apr. 2015(art. 196 alin. (1));Decizia ICCJ nr. 3/2015(M.Of. nr. 380/2 iun. 2015);Decizia ICCJ nr. 10/2015(M.Of. nr. 389/4 iun. 2015(art. 367 alin. (1) și (6));Decizia ICCJ nr. 12/2015- M.Of. nr. 409/10 iun. 2015(art. 6 alin. (1), art. 183, art. 309)Decizia ICCJ nr. 13/2015- M.Of. nr. 410/10 iun. 2015 (art. 96 alin. (5) raportat la art. 44 alin. (2));Decizia ICCJ nr. 20/2015- M.Of. nr. 573/30 iul. 2015(art. 327 alin. (2))

1 promulgată prin D. nr. 1211/2009 M. Of. nr. 510/24 iul. 2009
Decret pentru promulgarea Legii privind Codul penal

2 modificări prin L. nr. 27/2012 M. Of. nr. 180/20 mar. 2012 *modifică art. 153 alin. (2), art. 161 alin. (2); introduce alin. (3) la art. 153, alin. (3) la art. 161*
Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

3 completat prin L. nr. 63/2012 M. Of. nr. 258/19 apr. 2012 *introduce lit. e) la art. 108, art. 112_1*
Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

Notă: v. Ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la art. 118 din Codul penal, trimiterea se va considera făcută la art. 118 și 118_2 și ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la confiscare ca măsură de siguranță, trimiterea se va considera făcută și la confiscarea extinsă. Ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la art. 112 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, trimiterea se va considera făcută la art. 112 și 112_1 și ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la confiscare ca măsură de siguranță, trimiterea se va considera făcută și la confiscarea extinsă.

4 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 *la data de 1 februarie 2014, modifică art. 9 alin. (3), art. 61 alin. (3), art. 64 alin. (5) lit. b), art. 65 alin. (1), (2) și (4), art. 80 alin. (2) lit. d), art. 82, art. 83 alin. (4), art. 85 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (4), art. 98 alin. (1), art. 101 alin. (4), art. 106, art. 116 alin. (2), art. 144 alin. (1) și (2), art. 155 alin. (4), art. 175 alin. (1) lit. c), art. 182 lit. e), art. 210, art. 211 alin. (2), art. 231, art. 234 alin. (2), art. 289 alin. (1), art. 292 alin. (1), art. 294 lit. c), art. 302 alin. (6), art. 308 alin. (1), art. 344, art. 345, art. 391 alin. (2), art. 416 alin. (3), art. 430; introduce lit. d) la art. 75 alin. (1), lit. g) la art. 294, alin. (7) la art. 302, alin. (6) și (7) la art. 342, alin. (3) la art. 407, lit. h) la art. 443 alin. (1); abrogă art. 101 alin. (6), art. 139 alin. (3)*
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

Decizia ICCJ nr. 4/2014 - M.Of. nr. 434/13 iun. 2014

5 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 265/2014 M. Of. nr. 372/20 mai 2014 *dispozițiile art. 5 sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.*
Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Codul penal

- 6 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 508/2014 M. Of. nr. 843/19 nov. 2014
Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal
prevederile art. 159 alin. (3) sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit
- 7 modificări prin L. nr. 159/2014 M. Of. nr. 887/5 dec. 2014
Lege pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal
abrogă art. 276
- 8 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 732/2014 M. Of. nr. 69/27 ian. 2015
Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (1) și (3) din Codul penal
constată că sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) este neconstituțională
- 9 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 11/2015 M. Of. nr. 102/9 feb. 2015
Decizia nr. 11 din 15 ianuarie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal
dispozițiile art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012
- 10 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 603/2015 M. Of. nr. 845/13 nov. 2015
Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal
sintagma "ori în cadrul oricărei persoane juridice" din art. 308 alin. (1) cu raportare la art. 301
- 11 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 603/2015 M. Of. nr. 845/13 nov. 2015
Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal
sintagma "raporturi comerciale" din art. 301 alin. (1)